

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра зоологии

ЖУРАВСКАЯ
Екатерина Вячеславовна

**ЧИСЛЕННОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ БИОТОПИЧЕСКОЙ
ПРИУРОЧЕННОСТИ СОРОКИ ОБЫКНОВЕННОЙ
(*PICA PICA*) И СЕРОЙ ВОРОНЫ (*CORVUS CORNIX*) В
УСЛОВИЯХ МИНСКА**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент В.В.Сахвон

Минск, 2023

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 55 с., 35 рис., 7 табл., 84 литературных источника.

ЧИСЛЕННОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ БИОТОПИЧЕСКОЙ ПРИУРОЧЕННОСТИ СОРОКИ ОБЫКНОВЕННОЙ (*PICA PICA*) И СЕРОЙ ВОРОНЫ (*CORVUS CORNIX*) В УСЛОВИЯХ МИНСКА.

Объект исследования: сорока обыкновенная (*Pica pica*) и серая ворона (*Corvus cornix*).

Цель: установить особенности пространственного распределения, биотопической приуроченности и плотности гнездования сороки обыкновенной и серой вороны в условиях разнотипных биотопов урболандшафта Минска.

Методы исследования: метод количественного учета птиц на маршрутах, а также картирование гнездовых территорий в результате тщательного обследования местности.

Численность сороки обыкновенной и серой вороны варьирует между площадками, отличающимися характером пространственной структуры. Наибольшая численность наблюдается в районах со старовозрастной малоэтажной застройкой, а минимальная – в условиях индивидуальной застройки и парковых насаждений;

Для размещения гнезд сорока обыкновенная использует 4 вида деревьев, в свою очередь, серая ворона использует 5. Однако оба вида отдают предпочтение старовозрастным тополям, ясеням и березам. Средняя высота, на которой сорока обыкновенная располагает свои гнезда, составляет 12,5 метра, а серая ворона – 11,4 метра;

На характер пространственного распределения влияет состав древостоя, его возрастная структура, а также площадь древесных насаждений;

Показатель средней плотности гнездования сороки обыкновенной в условиях города Минска значительно ниже аналогичных в европейских странах и составляет 0,2 пары/га (20 пар/км²). Плотность гнездования серой вороны на исследуемых участках г. Минска составляет 0,1 пара/га (10 пар/ км²), в Европе плотность неодинакова и снижается по мере продвижения на юг или север.

Таким образом в городе Минске возможен рост гнездовой численности сороки обыкновенной, а также серой вороны, в связи со стремительно появляющимися новыми жилыми микрорайонами города.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 55 с., 35 мал., 7 табл., 84 літаратурных крыніц.

КОЛЬКАСЦЬ І АСАБЛІВАСЦІ БІЯТАПІЧНАЙ ПРЫМЕРКАВАНАСЦІ САРОКІ ЗВЫЧАЙНАЙ (*PICA PICA*) І ШЭРАЙ ВАРОНЫ (*CORVUS CORNIX*) ВА ЁМОВАХ МІНСКА.

Аб'ект даследавання: сарока звычайная (*Pica pica*) і шэрая варона (*Corvus cornix*).

Мэта: усталяваць асаблівасці прасторавага размеркавання, біятапічнай прымеркаванасці і шчыльнасці гнездавання сарокі звычайнай і шэрай вароны ва ўмовах рознатыповых біятопаў урболандшафта Мінска.

Метады даследавання: метады колькаснага ўліку птушак на маршрутах, а таксама карціравання гнездавых тэрыторый у выніку ўважлівага абследавання мясцовасці.

Колькасць сарокі звычайнай і шэрай вароны вар'іруе паміж пляцоўкамі, адрознымі характарам прасторавай структуры. Найбольшая колькасць назіраецца ў раёнах са стараўзроставай малапавярховай забудовай, а мінімальная – ва ўмовах індывідуальнай забудовы і паркавых насаджэнняў;

Для размяшчэння гнездаў сарока звычайная выкарыстоўвае 4 віды дрэў, у сваю чаргу, шэрая варона выкарыстоўвае 5. Аднак абодва віды аддаюць перавагі стараўзроставым таполям, ясеням, бярозам. Сярэдняя вышыня, на якой сарока звычайная размяшчае свае гнезды, складае 12,5 метра, а шэрая варона – 11,4 метра;

На характар прасторавага размеркавання ўплывае склад дрэвастоя, яго ўзроставая структура, а таксама плошча драўняных насаджэнняў;

Паказчык сярэдняй шчыльнасці гнездавання сарокі звычайнай ва ўмовах горада Мінска значна ніжэйшы за аналагічныя ў еўрапейскіх краінах і складае 0,2 пары/га (20 пар/км²). Шчыльнасць гнездавання шэрай вароны на доследных участках г. Мінска складае 0,1 пара/га (10 пар/км²), у Еўропе шчыльнасць неаднолькавая і зніжаецца па меры прасоўвання на поўдзень ці поўнач.

Такім чынам у горадзе Мінску магчымы рост гнездавой колькасці сарокі звычайнай, а таксама шэрай вароны, у сувязі са імкліва, якія з'яўляюцца новымі жылымі мікрараёнамі горада.

ABSTRACT

Graduate work with 55 p., 35 fig., 7 tabl., 84 literary sources.

THE NUMBER AND FEATURES OF BIOTOPIC CONFINEMENT OF THE COMMON MAGPIE (*PICA PICA*) AND THE GREY CROW (*CORVUS CORNIX*) IN THE CONDITIONS OF MINSK.

The aim of study: common magpie (*Pica pica*) and gray crow (*Corvus cornix*).

Objective: to establish the features of spatial distribution, biotopic confinement and nesting density of the common magpie and gray crow in conditions of different types of biotopes of the Minsk urban landscape.

Research methods: the method of quantitative accounting of birds on routes, as well as mapping of nesting territories as a result of a thorough survey of the area.

The number of common magpie and gray crow varies between sites that differ in the nature of the spatial structure. The largest number is observed in areas with old-age low-rise buildings, and the minimum is in the conditions of individual development and park plantings;

The common magpie uses 4 types of trees to accommodate nests, while the gray crow uses 5. However, both species prefer old-age poplars, ash trees, and birches. The average height at which the common magpie has its nests is 12.5 meters, and the gray crow is 11.4 meters;

The nature of the spatial distribution is influenced by the composition of the stand, its age structure, as well as the area of tree plantations;

The average nesting density of the common magpie in the conditions of the city of Minsk is significantly lower than those in European countries and is 0.2 pairs/ha (20 pairs/km²). The nesting density of the gray crow in the studied areas of Minsk is 0.1 pairs/ha (10 pairs/ km²), in Europe the density is not the same and decreases as you move south or north.

Thus, in the city of Minsk, it is possible to increase the breeding population of the common magpie, as well as the gray crow, in connection with the rapidly emerging new residential neighborhoods of the city.